

Το τοπίο της ελληνικής αγοράς εργασίας στις τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών

Βασίλης Κώστογλου¹, Κωνσταντίνος Παπαρρίζος²

¹ Τμήμα Πληροφορικής, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Τ.Θ. 14561, 54101, Θεσσαλονίκη.
Email: bas@it.teithe.gr

² Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας,
Εγνατίας 156, 54006, Θεσσαλονίκη. Email: paparriz@uom.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Πληροφορική και οι συγγενείς της τεχνολογίες εξελίσσονται ραγδαία κατά τη διάρκεια της τελευταίας εικοσαετίας. Το φαινόμενο αυτό κυριαρχεί στη σημερινή κοινωνία και επιδρά καταλυτικά στους περισσότερους τομείς της συλλογικής και ατομικής δράσης. Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Επαγγελματικών Ενώσεων Πληροφορικής (CEPIS) εισήγαγε για την περιγραφή αυτών των τεχνολογιών τον όρο «Information and Communications Technologies» (ICT). Η αντίστοιχη ονομασία που υιοθετήθηκε από την ελληνική πολιτεία, οι «Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών» (ΤΠΕ) αποτελεί την αιχμή του δόρατος για την παροχή νέων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τον κύριο μοχλό για τη συνολική οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Κατά συνέπεια η διερεύνηση της αγοράς εργασίας των ΤΠΕ αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον, επειδή αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη του κλάδου και αποκαλύπτει τις πτυχές της συσχέτισής της με το εκπαιδευτικό σύστημα.

Στην εργασία αυτή αποτυπώνονται τα αποτελέσματα εθνικής έρευνας, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του έτους 2003 και απευθύνθηκε στο σύνολο των επιχειρήσεων ΤΠΕ που εδρεύουν στην ελληνική επικράτεια. Ως ερευνητικό εργαλείο χρησιμοποιήθηκε ένα δομημένο, σπονδυλωτό ερωτηματολόγιο. Συνολικά συλλέχθηκαν 343 έγκυρα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια από ισάριθμες επιχειρήσεις. Το ποσοστό απόκρισης (31% του συνολικού πληθυσμού) θεωρείται απόλυτα επαρκές για τη συναγωγή αξιόπιστων συμπερασμάτων.

Μέσα από τις ερωτήσεις του εντύπου διερευνώνται 200 περίπου παράμετροι, οι οποίες συνιστούν το σημερινό τοπίο και τις διαγραφόμενες εξελίξεις της αγοράς εργασίας των ΤΠΕ. Τα επιμέρους θέματα που διερευνώνται τόσο μέσω περιγραφικής στατιστικής, όσο και με τη χρήση πολυμεταβλητών τεχνικών ανάλυσης δεδομένων είναι τα ακόλουθα:

- α) Τα κύρια χαρακτηριστικά που περιγράφουν το προφίλ των επιχειρήσεων ΤΠΕ (νομική μορφή, νομός έδρας, ηλικία, αριθμός εργαζομένων, γεωγραφική εμβέλεια δραστηριοποίησης, περιοχές απασχόλησης).
- β) Οι πολιτικές διαχείρισης του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο απασχολείται στις επιχειρήσεις ΤΠΕ.
Εξετάζονται ζητήματα που αφορούν στα κανάλια αναζήτησης προσωπικού, στις μεθόδους επιλογής προσωπικού για πρόσληψη καθώς και στην επιμόρφωση, επαγγελματική κατάρτιση και αξιολόγηση της απόδοσης.
- γ) Η απασχόληση των πτυχιούχων ΤΠΕ
Διερευνώνται οι πολιτικές πρόσληψης των πτυχιούχων ΤΠΕ, οι πρώτες προτιμήσεις των επιχειρήσεων και ο βαθμός απασχόλησης των πτυχιούχων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και τμήμα εξειδίκευσης.

- δ) Τα επαγγέλματα της Πληροφορικής
Παρουσιάζονται τα ποσοστά απασχόλησης-χρήσης των 30 δημοφιλέστερων επαγγελμάτων στις ελληνικές επιχειρήσεις ΤΠΕ καθώς και τα 10 'ευκολότερα' και 'δυσκολότερα' επαγγέλματα, με βάση τη δυνατότητα εξεύρεσης για πρόσληψη αντίστοιχου εξειδικευμένου προσωπικού.
- ε) Η μέχρι σήμερα εξέλιξη του κλάδου
Εξετάζονται ζητήματα που σχετίζονται με τις μεταβολές του μεγέθους των επιχειρήσεων, των περιοχών απασχόλησής τους, του κύκλου εργασιών καθώς και του ανταγωνισμού με τις άλλες εταιρείες του κλάδου.
- στ) Οι προοπτικές
Αναλύονται οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις διαγραφόμενες προοπτικές σε επίπεδο εταιρείας, κλάδου ΤΠΕ και συνολικά. Επίσης συγκρίνονται τα ποσοστά ανεργίας των πτυχιούχων του κλάδου σε σχέση με αυτά άλλων κατευθύνσεων και εκτιμάται το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης.
- Τέλος, αναφέρονται οι διαπιστώσεις που προέκυψαν από την έρευνα πεδίου και διατυπώνονται σχετικά συμπεράσματα.